

**Aşırı düşük teklif  
sorgulaması öngörülen  
ihalelerde yaklaşık maliyetin  
hesaplanması sırasında her  
bir iş kalemi/grubunun  
yaklaşık maliyete oranının  
tespit edilmesi gerektiği,  
yaklaşık maliyeti oluşturan  
iş kalemleri/grupları  
tutarlarının büyükten küçüğe  
sıralandığı ve oranlarının  
kümülatif toplamının da  
gösterildiği “sıralı iş  
kalemleri/grupları listesi”  
ile iş kalemleri/gruplarına  
ait ayrıntılı analizler ve  
analiz girdilerinin tutarları  
itibarıyla küçükten büyüğe**

sıralanmış halini gösteren  
“sıralı analiz girdileri  
tablosu”nun hazırlanarak  
yaklaşık maliyet hesap  
cetveli kapsamında ihale onay  
belgesine eklenmesi  
gerektiği, ihale  
komisyonunca, “sıralı iş  
kalemleri/grupları listesi”ne  
göre, tutarlarının yaklaşık  
maliyete oranlarının  
kümülatif toplamı %80 oranına  
kadar olan iş  
kalemleri/grupları ile  
kümülatif toplama  
eklendiğinde %80 oranının  
aşılmasına neden olan iş  
kalemi/grubunun sorgulamaya

**tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenmesi gerektiği, bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için ise sorgulama yapılmaması gerektiği**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Sınır değer ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 60’ıncı maddesinde “(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

(2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Sınır değerinin altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;

1) Yapım yönteminin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

b) Aşırı düşük teklif sınır değerinin altında teklif sunan isteklilerin teklifi açıklama istenmeksizin reddedilir.

(3) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerin üçte birine eşit veya bu değerin üzerinde olan ihalelerde, ikinci fıkranın (a) bendinin kullanılması zorunludur.

(4) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerin üçte birine kadar olan ihalelerde ikinci fıkranın (a) veya (b) bendindeki seçeneklerden birisinin kullanılması zorunludur.

(5) Kurum tarafından yayımlanan aşırı düşük teklif açıklama istenilmeksizin reddedilecek tekliflere ilişkin alımlar listesinde yer alan işlerin ihalelerinde ikinci fıkranın (b) bendinin kullanılması zorunludur.” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45'inci maddesinde “... 45.1.2. Sınır değerin altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi”

kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

...

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

...

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri

sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenilmeyecektir.

...

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

...

(Ek-Y.2)’de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu

fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır. ...” açıklaması,

İdari Şartname’nin “İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: İzmir Bergama Bölümçam Göleti

b) Türü: Yapım işleri

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

ç) Yatırım proje no’su (yapım işlerinde): 2022A01-187894

d) Kodu:

e) Miktarı:

480.000 metreküp kil çekirdekli kum-çakıl dolgu gövdeli gölet inşaatı

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: İzmir İli Bergama İlçesi” düzenlemesi,

Aynı Şartname’nin “Tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 31’inci maddesinde “... 31.6. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar ve aşırı düşük teklifleri 33 üncü maddeye göre değerlendirir.” düzenlemesi,

“Aşırı düşük teklifler” başlıklı 33’üncü maddesinde “33.1. Teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir.” düzenlemesi,

“Diğer hususlar” başlıklı 48’inci maddesinde “48.1. İhalede

uygulanacak sınır değer katsayısı (N) = 1,00

...” düzenlemesi yer almaktadır.

İdare tarafından gönderilen ihale işlem dosyası ile Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) veri tabanında kayıtlı veriler kapsamında yapılan incelemede; başvuruya konu ihalede 25 istekli tarafından teklif sunulduğu, Erdo Harfiyat Nakliyat Taahhüt Ticaret Ltd. Şti. – Hestaş Madencilik Petrol İnşaat Haritacılık Ticaret Anonim Şirketi İş Ortaklığı’nın teklifinin pilot ortağa ait güncel ciro tutarının yeterlik şartını sağlamaması sebebiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, diğer isteklilerin tekliflerinin geğerli bulunduğu,

Geęerli teklif olarak belirlenen sınır değerin altındaki 5 istekliden 31.10.2023 tarihinde EKAP üzerinden tebliğ edilen yazı ile aşırı düşük teklif açıklamalarının istenildiği, söz konusu yazı ekinde açıklama istenen iş kalemlerine ilişkin analizler ile açıklama istenmeyen analiz girdilerine yer verildiği, 3 istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması sunulduğu, 22.11.2023 tarihli komisyon kararıyla Abdurahman Çorum – Elif Mühendislik Makina İnşaat Taahhüt Turizm Seyahat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi İş Ortaklığı ile Kayaoęlu İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi – Emf Yapı Malzemeleri İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi İş Ortaklığı’nın aşırı düşük teklif açıklamalarının reddedildiği, Adakale Madencilik İnşaat Anonim Şirketi’nin aşırı düşük teklif açıklamasının uygun bulunarak anılan isteklinin teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlendiği görölmüştür.

Aşırı düşük teklif açıklama talebine ilişkin yazılar ve ekleri incelendiğinde, BÖLÜM-G-01, BÖLÜM-G-02, BÖLÜM-G-03, BÖLÜM-

G-04, BÖLÜM-G-11, BÖLÜM-G-18, BÖLÜM-G-22, BÖLÜM-G-27 ve BÖLÜM-G-29 numaralı iş kalemlerinin açıklama istenilen iş kalemi olarak belirlendiği, söz konusu iş kalemlerine ilişkin analizlerin ve açıklama istenmeyen analiz girdilerinin belirtildiği,

Açıklanması istenen iş kalemleri arasında yer alan BÖLÜM-G-04 numaralı iş kalemine ilişkin analizde yer alan "55.115.1343 Pozunda geçen 55.115.1301, 19.100.1035, 19.100.1028, 10.100.1062, 10.100.1060 Pozlarına ait karşılığı olarak %30 zayiat karşılığı kullanılan malzeme hesaplanmıştır." girdisinin ve BÖLÜM-G-11 numaralı iş kalemine ilişkin analizde yer alan "55.108.1011 Pozunun karşılığı olarak hesaplanmıştır." girdisinin açıklama istenecek girdi olarak belirtildiği, girdilere ilişkin "birim" ve "miktar" kısımlarının boş bırakıldığı,

BÖLÜM-G-02 ve BÖLÜM-G-03 numaralı iş kalemlerine ilişkin analizlerde yer alan "55.115.1302 Pozunda geçen 19.100.1001, 19.100.1019 Pozlarına ait karşılığı olarak %10 sıkışma olduğuna göre 1 m3 dolgu için malzeme artması ( $0.10 \cdot T$ ) hesaplanmıştır." girdisinin ve BÖLÜM-G-02, BÖLÜM-G-03, BÖLÜM-G-04, BÖLÜM-G-11, BÖLÜM-G-27 numaralı iş kalemlerine ilişkin analizlerde yer alan "03.000-E Pozunun karşılığı olarak hesaplanmıştır." girdisinin açıklama istenmeyecek girdi olarak belirlendiği, girdilere ilişkin "birim" ve "miktar" kısımlarının boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

Bahse konu analiz girdilerinin her birinin ilgili iş kalemi analizinde yer alan muhtelif girdilerin karşılığı oldukları, girdilerin biriminin bulunmadığı ve tutarının diğer girdiler toplamı üzerinden hesaplanan gider mahiyetinde oldukları görülmüştür.

Söz konusu girdilerin satır bazında açıklama istenilecek/istenilmeyecek girdi olarak belirlenmesinin ilgili Tebliğ açıklamalarına uygun olmadığı, açıklama istenilecek ve istenilmeyecek analiz girdileri belirlenirken oransal gider olarak analizde yer alan girdilerin etkilediği analiz girdilerinin miktarlarına belirtilen oran nispetinde dağıtılarak açıklaması istenilecek ve istenilmeyecek analiz girdilerinin tespit edilmesi gerektiği,

Bu nedenle, açıklama istenilecek ve istenilmeyecek analiz girdileri belirlenirken ilgili analizlerde yer alan yukarıda bilgileri belirtilen ve analizlerde birimi bulunmayan analiz girdilerinin iş kalemi analizinde yer alan oransal hesaplamada kullanılan analiz girdilerine dağıtıldıktan sonra belirleme yapılması gerektiği anlaşılmıştır.

Açıklama istenecek analiz girdisi olarak belirlenen 55.115.1343 ve 55.108.1011 poz numaralı birim fiyatların ve açıklama istenmeyecek analiz girdisi olarak belirlenen 55.115.1302 poz numaralı birim fiyatın alt analizlerinde işçilik, makine gibi girdilerin yer aldığı, 03.000-E poz numaralı birim fiyata ait alt analizin makine ve araç girdilerinden oluştuğu görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesinde işçilik girdisinin analiz tutarının %3'üne eşit ve altında olsa dahi açıklama istenilmeyecek analiz girdisi olarak belirlenemeyeceği düzenlenmiş olup açıklama istenilmeyen analiz girdileri arasında yer alan 55.115.1302 poz numaralı iş kaleminin analiz girdilerinin alt girdileri arasında işçiliğin de yer aldığı, bu durumun anılan kalemdeki işçilik girdisinin

açıklanmaması sonucunu doğurduğu anlaşılmıştır.

Aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun olmadığına yönelik başvurularda, idare tarafından gerçekleştirilen aşırı düşük teklif sorgulama işlemlerinin mevzuata uygun olup olmadığı hususu öncelikli olarak incelenmekte; idarenin gerçekleştirdiği işlemlerde aykırılık tespiti halinde istekliler tarafından sunulan açıklamalar bakımından iddia konusu diğer hususlar hakkında herhangi bir değerlendirme yapılmamaktadır. Zira Kamu İhale Genel Tebliği'nin ilgili maddelerine aykırı olarak gerçekleştirilen işlemler üzerinden isteklilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi, ihale sürecinin hatalı olarak devam etmesine neden olmakta, ayrıca yapılan açıklamaların mevzuata uygunluğu bakımından doğru bir değerlendirme yapılmasına da engel olmaktadır.

Yukarıda yer verilen Kamu İhale Genel Tebliği açıklamalarından;

Aşırı düşük teklif sorgulaması öngörülen ihalelerde yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında her bir iş kalemi/grubunun yaklaşık maliyete oranının tespit edilmesi gerektiği, yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemleri/grupları tutarlarının büyükten küçüğe sıralandığı ve oranlarının kümülatif toplamının da gösterildiği "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış halini gösteren "sıralı analiz girdileri tablosu"nun hazırlanarak yaklaşık maliyet hesap cetveli kapsamında ihale onay belgesine eklenmesi gerektiği, ihale komisyonunca, "sıralı iş kalemleri/grupları listesi"ne göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı %80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama

eklendiğinde %80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubunun sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenmesi gerektiği, bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için ise sorgulama yapılmaması gerektiği,

Ayrıca, “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdilerinin tespit edilmesi, yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit ve altında olanlar için (işçilik girdileri hariç) isteklilerden açıklama yapılmasının istenilmemesi gerektiği,

Bununla birlikte tutarı, kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda %15’lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisinin belirlenmesi, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmemesi, herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesinin gerektiği,

Diğer yandan, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanmış ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için, bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerektiği,

İsteklilerce teklifleri kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlanacak analizlerde ise, açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dâhil analizlerini oluşturan tüm girdilerin gösterileceği, isteklilerin tekliflerinin aşırı düşük teklif olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenilmesi durumunda yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin idarece verilen analiz formatlarına uygun olması gerektiği, aksi takdirde ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya Teknik Şartname'ye uygun olmayan açıklamaları sunan isteklilerin tekliflerinin reddedileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede yukarıda aktarılan iş kalemleri analizlerindeki analizi oluşturan diğer girdilerin karşılığı olarak hesaplanması gereken giderlerin de ayrıca açıklama istenilecek/istenilmeyecek analiz girdisi olarak belirlenmesi nedeniyle ilgili iş kalemlerinin temel analiz girdilerine kadar ayrıştırılmamış olduğu görüldüğünden aşırı düşük teklif sorgulama işleminin usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediği, bu şekilde yapılan sorgulama sonucunda aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin sağlıklı bir değerlendirme yapılabilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Bu çerçevede,

a) "Sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı %80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde %80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubunun, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş

kalemleri/grupları olarak belirlenmesi,

b) Açıklama istenilecek paçal/özel iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinin temel girdilere (malzeme, işçilik, makine, nakliye vb.) kadar ayrıştırılarak yapılması (Bir başka ifadeyle açıklanması istenilmeyen analiz girdilerinin iş kalemi üzerinden belirlenmeyip, temel girdilere kadar ayrıştırıldıktan sonra belirlenmesi),

c) Paçal/özel iş kalemlerine ait analizlerde aynı poz numarasına sahip girdilerin miktar ve tutarlarının toplanması,

ç) Yukarıdaki işlemlerden sonra Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesine göre açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin belirlenmesi,

d) Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesine göre aynı girdinin birden fazla paçal iş kalemi analizinde yer alması halinde, bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek, herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesi (Örneğin mazot girdisinin birden fazla paçal iş kalemi analizinde yer alması durumunda, bu paçal iş kalemleri analizlerinden en az birinde mazot girdisinin oranı söz konusu analiz toplamının %3'ünün üstünde ise açıklama istenilmesi),

e) Açıklama istenilecek paçal/özel iş kalemlerinin tümüne ilişkin olarak tek bir açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesinin hazırlanması,

Hazırlanan açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesi ile birlikte temel girdilerin cins ve miktarlarının gösterildiği açıklama istenilecek paçal/özel iş kalemlerine ait analiz formatlarının, sınır değeri altında teklif veren isteklilere gönderilerek yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Toplantı No : 2024/001

Gündem No : 17

Karar Tarihi : 04.01.2024

Karar No : 2024/UY.I-17